

การคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์
ในมุมมองของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ชลบุรี

จรรย์พร บุญส่ง

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กุมภาพันธ์ 2557
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต่อ โรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในมุมมองของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน นิคมอุตสาหกรรม อมตะนคร ชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้การวิจัยเชิงพรรณนาด้วยวิธีการสำรวจ (Survey research method) และเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษามุมมองของกลุ่มบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ในการคาดคะเนถึงผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้ทำวิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) เรียบร้อยแล้ว นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งแจกแบบสอบถาม จำนวน 450 ชุด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ โดยมีสถิติที่เลือกใช้ดังนี้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแตกต่าง t-test, F-test (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในโรงงานของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในตำแหน่งงานต่าง ๆ อาทิ วิศวกร ผู้ช่วยแผนกต่าง ๆ หัวหน้างาน พนักงานตำแหน่งต่าง ๆ ภายในโรงงาน จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 73, ส่วนมากอยู่ในโรงงานที่มีจำนวนพนักงานจำนวน 201-400 คน เป็นจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.25, มีจำนวนการผลิตในแต่ละวันจำนวน 6,001 ชิ้นขึ้นไป เป็นจำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 56, ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในโรงงานที่มีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมเพื่อขายภายในประเทศและการส่งออก เป็นจำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 72.75, ทำงานอยู่ใน โรงงานที่ส่งอะไหล่ชิ้นส่วนรถยนต์ไปขายในประเทศไทย

มากที่สุด มีจำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 61.25, เป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในโรงงานที่มีโรงงานในเครือที่ตั้งอยู่ในประเทศ จำนวน 1 โรงงาน เป็นจำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 44.75

ส่วนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์การคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ต่อโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ชลบุรี ในมุมมองของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ต่อโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์รายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีผลต่อโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในมุมมองของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน มากที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมขีดความสามารถแข่งขัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.755 รองลงมา เป็นด้านการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.731 ลำดับต่อมาเป็นด้านการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.656 และด้านการเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.605

ส่วนที่ 3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานย่อยที่ 1-4 ตำแหน่งงานในโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์แตกต่างกัน มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในด้านต่าง ๆ

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ผลลัพธ์ที่ได้คือ ด้านการเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วม ด้านการส่งเสริมขีดความสามารถแข่งขัน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และด้านการบูรณาการกับเศรษฐกิจโลก มีค่า P-value น้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐาน H_1 หมายความว่า ตำแหน่งงานในโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์แตกต่างกัน มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในด้านต่าง ๆ

สมมติฐานย่อยที่ 5-8 จำนวนพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์แตกต่างกัน มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ผลลัพธ์ที่ได้คือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค มีค่า P-value มากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐาน H_0 หมายความว่าจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

ส่วนด้านการเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วม ด้านการสร้างเสริมขีดความสามารถแข่งขัน และด้านการบูรณาการกับเศรษฐกิจโลก มีค่า P-value น้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐาน H_1 หมายความว่าจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงงานผลิต ชิ้นส่วนรถยนต์แตกต่างกัน มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

สมมติฐานย่อยที่ 9-12 จำนวนชิ้นงานที่ผลิตได้ในแต่ละวันในโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์แตกต่างกัน มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในด้านต่าง ๆ

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ผลลัพธ์ที่ได้คือ ด้านการสร้างเสริมขีดความสามารถแข่งขัน มีค่า P-value มากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐาน H_0 หมายความว่า จำนวนชิ้นงานที่ผลิตได้ในแต่ละวันในโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์แตกต่างกัน มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

ส่วนด้านการเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และด้านการบูรณาการกับเศรษฐกิจโลก มีค่า P-value น้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐาน H_1 หมายความว่า จำนวนชิ้นงานที่ผลิตได้ในแต่ละวันในโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์แตกต่างกัน มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

สมมติฐานย่อยที่ 13-16 ลักษณะการดำเนินงานของโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์แตกต่างกัน มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในด้านต่าง ๆ

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ผลลัพธ์ที่ได้คือ ด้านการเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วม ด้านการสร้างเสริมขีดความสามารถแข่งขัน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และด้านการบูรณาการกับเศรษฐกิจโลก มีค่า P-value น้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐาน H_1 หมายความว่า ลักษณะการดำเนินงานของโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์แตกต่างกัน มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

สมมติฐานย่อยที่ 17-20 ประเทศที่ส่งออกอะไหล่รถยนต์ไปขายมากที่สุดแตกต่างกัน มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในด้านต่าง ๆ

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ผลลัพธ์ที่ได้คือ ด้านการเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วม ด้านการสร้างเสริมขีดความสามารถแข่งขัน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และด้านการบูรณาการกับเศรษฐกิจโลก มีค่า P-value น้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ไม่สามารถปฏิเสธ H_1 หมายความว่า ประเทศที่ส่งออกอะไหล่รถยนต์ไปขายมากที่สุดแตกต่างกันมีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในด้านต่าง ๆ

สมมติฐานที่ 21-24 จำนวนโรงงานในเครื่องที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยแตกต่างกันมีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในด้านต่าง ๆ

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ผลลัพธ์ที่ได้คือ ด้านการเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วม ด้านการสร้างเสริมขีดความสามารถแข่งขัน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และด้านการบูรณาการกับเศรษฐกิจโลก มีค่า P-value น้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐาน H_1 หมายความว่า จำนวนโรงงานในเครื่องที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยแตกต่างกันมีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในด้านต่าง ๆ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษา ทดสอบสมมติฐานในงานวิจัย เรื่อง การคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อ โรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในมุมมองของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ชลบุรี อภิปรายผลโดยอ้างอิงจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

จากการศึกษาปัจจัยพื้นฐานด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ชลบุรี อันได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน จำนวนพนักงานในโรงงาน จำนวนชิ้นงานที่ผลิตได้ในแต่ละวัน ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจโรงงาน ประเทศที่ส่งออกอะไหล่รถยนต์ออกไปขายมากที่สุด จำนวนโรงงานที่ตั้งอยู่ภายในประเทศ พบว่า ทุกตัวแปร มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยส่วนมากให้ระดับความสำคัญต่อผลกระทบในทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีลำดับความสำคัญของการคาดคะเนถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในแต่ละด้าน เรียงตามลำดับโดยด้านที่ให้ความสำคัญมากเป็นลำดับหนึ่งคือด้านของการสร้างขีดความสามารถแข่งขัน รองลงมา คือด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

อย่างเสมอภาค ด้านการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก และด้านการเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ ชุดิมาวดี ทองจีน และฐิติวรดา ไชยเมืองชื่น (2555) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ทัศนคติของผู้ประกอบการไทยต่อผลกระทบของการเปิดเสรีทางการค้าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านตลาด และปัจจัยด้านการบริหารการจัดการมีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติของผู้ประกอบการไทยต่อผลกระทบของการเปิดเสรีทางการค้าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพราะผู้ประกอบการไทยต้องมีการเตรียมตัวในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเตรียมพร้อมรับการเปิดเสรีทางการค้าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เนื่องจากอาจจะต้องขยายการลงทุน การตลาด หรือมีแรงงานข้ามชาติ ปรับระบบอัตราแลกเปลี่ยน ระบบภาษี หรือการใช้ภาษา ซึ่งอาจจะต้องมีการปรับโครงสร้างองค์กร หรือรูปแบบการบริหารจัดการใหม่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภชัย วิสุทธิอารีรักษ์ (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบเขตการค้าเสรีอาเซียนต่ออุตสาหกรรมเม็ดพลาสติกพีวีซี ในด้านของการแข่งขัน เนื่องจากการเปิดเสรีอาเซียน ทำให้อาจจะมีการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมจากการนำเข้าเพื่อการบริโภค เป็นการผลิตเพื่อส่งออก จึงทำให้หลังการเปิดเสรีจะพบว่าการนำเข้ามีปริมาณที่ลดลง ในขณะที่การส่งออกจะมีปริมาณที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการส่งออกไปยังประเทศนอกกลุ่ม แต่อย่างไรก็ตามพบว่าในระยะแรกของการเปิดเขตการค้าเสรีปริมาณการค้าระหว่างประเทศสมาชิกเพิ่มมากกว่าก่อนเปิดเสรีการค้า แม้ในระยะต่อมาปริมาณการค้าจะลดลงก็ตามเนื่องจากการปรับ โครงสร้างอุตสาหกรรมภายในประเทศจึงทำให้ความจำเป็นในการนำเข้าเพื่อบริโภคลดลง นอกจากนี้ประเทศสมาชิกจะมีความสามารถในการแข่งขันกันในด้านราคามากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การคาดคะเนผลกระทบจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต่อโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในมุมมองของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในโรงงานนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ชลบุรี ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจากการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. โรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ควรจัดทำนโยบายวางแผนกำหนดกลยุทธ์

สร้างตำแหน่งทางการแข่งขันในภูมิภาคอาเซียน เพื่อเป็นโอกาสขยายตลาด ด้วยการพัฒนาคุณภาพ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวสินค้า นำเทคโนโลยี เครื่องจักร เข้ามาใช้เพื่อให้เกิดความสามารถในการผลิตที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ อาจมีการรวมตัวกันในกลุ่มธุรกิจสร้างความร่วมมือกันในรูปแบบสถาบันหรือสร้างความสัมพันธ์ในลักษณะเครือข่ายที่เข้มแข็งเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้

และเป็นการสร้างอำนาจต่อรองทั้งด้านการค้าและการกำหนดราคากับคู่ค้าภายนอก รวมถึงมีการพัฒนากลุ่มให้เกิดความเข้มแข็ง

2. โรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ ควรเริ่มวางแผนเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในธุรกิจ โดยเริ่มต้นที่เน้นพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในองค์กรให้มีความพร้อมรับมือต่อความเปลี่ยนแปลงจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อาทิ ด้านภาษา ความชำนาญเฉพาะทาง ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์ นอกจากนี้ควรมุ่งพัฒนาในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ในกระบวนการผลิตให้ทันสมัย และอาจขอการสนับสนุนจากภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อส่งเสริมด้านการลงทุน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการศึกษาครั้งต่อไป ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อเสนอแนะ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไปให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ อาทิ นโยบายการส่งเสริมของภาครัฐ ความพร้อมในการแข่งขันของธุรกิจผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา คุณภาพของสินค้าและบริการสามารถแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้หรือไม่ ซึ่งปัจจัยในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจโรงงานของท่าน

2. ควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อให้มีการเตรียมความพร้อมรับมือกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้อย่างทันทั่วถึง

3. ควรศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ ของธุรกิจอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ เช่น ด้านการตลาด การนำเข้า ส่งออก การเข้ามาลงทุนของบริษัทใหม่ ๆ ที่เข้ามาแข่งขันในตลาดเดียวกัน